



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 148/2018-100

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 14. júna 2018 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca), zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Sergeja Kohuta prerokoval prijatú sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Andrejom Garom, advokátska kancelária, Štefánikova 14, Bratislava, vo veci namietaného porušenia čl. 2 ods. 2, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 3 P 91/2017 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Bratislava I postupom v konaní vedenom pod sp. zn. 3 P 91/2017 porušil základné právo [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Návrhu [REDAKOVANÉ] na zrušenie dočasného opatrenia č. k. II. ÚS 148/2018-44 z 8. marca 2018 (bodu 2 výroku) n e v y h o v u j e .

3. [REDAKOVANÉ] p r i z n á v a úhradu trov právneho zastúpenia v sume 637,76 € (slovom šesťstotridsaťsedem eur a sedemdesiatšesť centov), ktorú je Okresný súd

Bratislava I p o v i n n ý vyplatíť na účet advokáta JUDr. Andreja Garu, advokátska kancelária, Štefánikova 14, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) č. k. II. ÚS 148/2018-44 z 8. marca 2018 bola prijatá na ďalšie konanie sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia čl. 2 ods. 2, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 P 91/2017.

2. Podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prerokoval ústavný súd túto vec na neverejnom zasadnutí, keďže sťažovateľ v podaní z 25. mája 2018 a okresný súd vo vyjadrení z 13. apríla 2018 vyslovili súhlas, aby sa upustilo od ústneho pojednávania. Ústavný súd vychádzal pritom z listinných dôkazov a vyjadrení nachádzajúcich sa v jeho spise.

3. Zo sťažnosti vyplýva, že [REDAKOVANÉ] (ďalej len „matka“), trvale bytom v Ekvádorskej republike (ďalej len „Ekvádor“), podala okresnému súdu návrh na nariadenie návratu jej maloletej dcéry a dcéry sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „maloletá“), do krajiny obvyklého pobytu, teda do Ekvádora.

4. Uznesením okresného súdu č. k. 3 P 91/2017-276 z 29. júna 2017 bolo návrhu matky vyhovené.

5. Proti uvedenému uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ v zákonnej lehote odvolanie, avšak do dňa spisania sťažnosti (13. novembra 2017) mu nebolo ako účastníkovi

konania doručené odvolacie rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“). Sťažovateľ nemá vedomosť o tom, akým spôsobom krajský súd rozhodol.

6. Okresný súd pôvodne doručoval sťažovateľovi zásielku č. UC196792195SK prostredníctvom poštového podniku v zmysle § 105 a nasl. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Sťažovateľ sa na základe oznámenia pošty o uložení zásielky dozvedel o tom, že mu okresný súd zasiela zásielku a z dôvodu nemožnosti jej prevzatia priamo od doručovateľa bola uložená na pošte, kde si ju môže prevziať v 18-dňovej odbernej lehote. Vzhľadom na uvedené sa sťažovateľ 14. októbra 2017 dostavil na poštu, pracovníčke pošty odovzdal oznámenie o uložení zásielky a požiadal o jej vydanie. Následne pracovníčka pošty upovedomila sťažovateľa o tom, že zásielka už bola vrátená odosielateľovi a na pošte sa už nenachádza. Keďže sťažovateľ si bol vedomý toho, že odberná lehota na doručenie zásielky ešte nemohla uplynúť (na pobočku pošty sa dostavil v 17. deň odbernej lehoty), požiadal pracovníčku pošty o vysvetlenie a poskytnutie bližších informácií, prečo nebola dodržaná 18-dňová odberná lehota na prevzatie zásielky a prečo túto po 6 dňoch vrátili odosielateľovi späť. Pracovníčka pošty situáciu preverila a sťažovateľovi oznámila, že pracovníkov pošty telefonicky kontaktovala neznáma osoba zo súdu a dožadovala sa poskytnutia informácií o doručovaní predmetnej zásielky. Po tom, ako pracovníčka pošty neznámu osobu upovedomila o tom, že zásielka nebola do daného dňa (6. dňa uloženia zásielky na pošte) prevzatá, neznáma osoba z okresného súdu pracovníčke pošty tvrdila, že na zásielke nemala byť štandardná 18-dňová odberná lehota, ale len 5-dňová a že preto žiada o vrátenie zásielky. Na pokyn neznámej osoby z okresného súdu bola teda zásielka vrátená odosielateľovi, čo vyústilo do objektívnej nemožnosti adresáta zásielku prevziať, čím bolo sťažovateľovi ako účastníkovi konania znemožnené konať pred súdom. Sťažovateľ nemá možnosť dozvedieť sa o obsahu zásielky, resp. reagovať na práva a povinnosti, ktoré mu z nej vyplývajú a nemôže ani zvoliť ďalší zákonný postup vo veci. Ide o zmarenie doručovania rozhodnutia, pričom po zásahu okresného súdu do doručovania vyžiadanim si späť nedoručenej zásielky sa na zásielku hľadí, akoby nebola doručovaná a doručená. Ani rozhodnutie, na podklade ktorého zahájil okresný súd výkon rozhodnutia, preto nemôže byť právoplatné a vykonateľné.

7. Sťažovateľ dopytom na okresnom súde zistil, že v zásielke sa údajne malo nachádzať rozhodnutie krajského súdu o odvolaní sťažovateľa v návratovom konaní. Iné doručovanie rozhodnutia zo strany okresného súdu sťažovateľ neregistruje.

8. V zmysle § 223 ods. 1 CSP sa rozsudok doručuje na adresu evidovanú vo verejnom registri, a to v súlade s § 106 ods. 1 CSP. Nestalo sa tak, lebo zásielka bola adresovaná na adresu [REDAKOVANÉ], hoci sťažovateľ má registrovanú adresu trvalého bydliska [REDAKOVANÉ]. Okresný súd si teda nesplnil zákonom danú povinnosť doručiť zásielku na miesto trvalého bydliska.

9. Sťažovateľ poukazuje na to, že vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti mu bolo postupom okresného súdu znemožnené prevziať zásielku a oboznámiť sa s jej obsahom, a to aj napriek tomu, že mu stále plynula odberná lehota vyznačená na oznámení o uložení zásielky. Pritom okresný súd ako odosielateľ mal možnosť zadať pošte požiadavku na vlastnú odbernú lehotu (napr. na 5 dní), čo sa však nestalo. Sťažovateľ preto namieta, že ide o závažné porušenie jeho procesných práv zo strany súdu.

10. Pre účely nápravy pri doručovaní zásielky podal sťažovateľ na postup okresného súdu 16. októbra 2017 sťažnosť a žiadal o zabezpečenie riadneho doručenia zásielky. Toto podanie bolo okresnému súdu doručené osobne do podateľne 17. októbra 2017. Po niekoľkých dňoch sa sťažovateľ prostredníctvom sekretárky predsedníčky okresného súdu dozvedel, že okresný súd toto podanie neeviduje, a tak ho opätovne okresnému súdu doručil ako opakovanú sťažnosť 7. novembra 2017.

11. Z prípisu Slovenskej pošty, a. s., z 9. novembra 2017, ktorý bol reakciou na reklamáciu sťažovateľa z 20. októbra 2017, sťažovateľ zistil, že okresný súd ako odosielateľ využil dispozičnú službu „Uložiť 18 dní“, čo znamená, že v prípade neúspešného pokusu o doručenie zásielky adresátovi táto bude uložená na pošte 18 dní (štandardná odberná lehota). Napriek tomu sa stalo, že už 4. októbra 2017 bola zásielka poštou omylom vrátená okresnému súdu s poznámkou, že adresát zásielku v odbernej lehote neprevzal. Pošta na základe vyjadrenia jej zamestnancov zistila, že zatelefonovala osoba, ktorá sa predstavila ako zamestnanec okresného súdu (odosielateľa) a požadovala zmeniť

18-dňovú odbernú lehotu na 5-dňovú odbernú lehotu. Hoci v zmysle platných poštových podmienok nie je takýto postup možný, zamestnanci Pošty Malacky 1 tejto telefonickej požiadavke vyhovelí a v rozpore s platnými poštovými podmienkami vrátili zásielku späť odosielateľovi, čím došlo podľa sťažovateľa zo strany príslušných zamestnancov k porušeniu ich pracovných povinností.

12. Dňa 25. októbra 2017 sťažovateľ v doobedňajších hodinách kontaktoval infocentrum okresného súdu a dožadoval sa informácie o stave konania (či už krajský súd rozhodol o podanom odvolaní). Pracovníčka okresného súdu ho informovala, že krajský súd už rozhodol a že jeho rozhodnutie je právoplatné.

13. Matka maloletej na základe v skutočnosti neprávoplatného a nevykonateľného rozhodnutia podala okresnému súdu návrh na výkon rozhodnutia v zmysle § 370 a nasl. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“). Návrh bol okresnému súdu doručený 24. októbra 2017 a je vedený pod sp. zn. 7 Em 3/2017. Následne na základe tohto návrhu došlo 9. novembra 2017 k pokusu odňať maloletú zo starostlivosti sťažovateľa, hoci tento ešte nemal vedomosť o tom, ako rozhodol krajský súd o jeho odvolaní, nevedel, na podklade akého rozhodnutia je nariadený výkon rozhodnutia a ako je možné, že súd pristúpil k výkonu rozhodnutia, ak nedisponoval právoplatným a vykonateľným rozhodnutím.

14. Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„Právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I, sp. zn.: 3P/91/2017 porušené bolo.

Právo sťažovateľa na rovnosť účastníkov súdneho konania podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I, sp. zn.: 3P/91/2017 porušené bolo.

Právo sťažovateľa vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I, sp. zn.: 3P/91/2017 porušené bolo.

Právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I, sp. zn.: 3P/91/2017 porušené bolo.

Právo sťažovateľa na to, aby štátne orgány konali iba na základy ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I, sp. zn.: 3P/91/2017 porušené bolo.

Okresnému súdu Bratislava I sa prikazuje, aby konanie vedené pod sp. zn.: 7Em/3/2017 na Okresnom súde Bratislava I zastavil a obnovil stav pred porušením základného práva a slobody.

Okresný súd Bratislava I je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania a trovy právneho zastúpenia, a to do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu na účet právneho zástupcu sťažovateľky JUDr. Andreja Garu...“

15. Sťažovateľ napokon žiadal, aby ústavný súd odložil vykonateľnosť uznesenia okresného súdu č. k. 3 P 91/2017-276 z 29. júna 2017 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 20 CoP 46/2017 z 18. septembra 2017.

16. Z doplnenia ústavnej sťažnosti zo 16. januára 2018 vyplýva, že 12. januára 2018 došlo k pokusu odňať maloletú sťažovateľovi, a to v škole.

17. V ďalšom doplnení sťažnosti z 19. januára 2018 sťažovateľ opakovane uvádza rozhodujúce skutkové a právne argumenty prípadu.

18. Na základe výzvy ústavného súdu v rámci predbežného prerokovania sťažnosti predsedníčka okresného súdu vo vyjadrení sp. zn. 1 SprV 246/2017 z 19. januára 2018 uviedla, že sťažnosť podaná sťažovateľom 16. októbra 2017 bola vyhodnotená ako neprípustná, keďže smerovala najmä proti procesnému postupu v individuálnom súdnom konaní. Sťažnosť je v správnom registri okresného súdu vedená pod sp. zn. 1 SprV 173/2017 a bola vybavená prípisom zo 6. novembra 2017. Tento prípis spolu s prílohami (vyjadrením zákonnej sudkyne, vyjadrením dozornej úradníčky a vyjadrením súdnej tajomníčky) pripája. Pre úplnosť uvádza, že sťažnosť podaná sťažovateľom

7. novembra 2017 bola obsahovo totožná so sťažnosťou zo 16. októbra 2017. Keďže predsedníčke súdu neprináleží posudzovať zákonnosť zvoleného procesného postupu vo veci sp. zn. 3 P 91/2017, vyjadrila sa zákonná sudkyňa, a to 15. januára 2018 a 19. januára 2018. Predsedníčka okresného súdu poukazuje na tieto vyjadrenia zákonnej sudkyne. V súvislosti so žiadosťou ústavného súdu o informáciu o spôsobe rozhodnutia o návrhu sťažovateľa na zastavenie výkonu rozhodnutia z 10. novembra 2017 treba uviesť, že o návrhu dosiaľ nebolo rozhodnuté. K tomu treba doplniť, že proti uzneseniu okresného súdu č. k. 7 Em 3/2017-62 z 8. novembra 2017 a uzneseniu okresného súdu č. k. 7 Em 3/2017-66 z 8. novembra 2017, ktorými bol výkon rozhodnutia nariadený, podal sťažovateľ 29. novembra 2017 odvolanie.

19. V následnom doplnení sťažnosti z 12. februára 2018 sťažovateľ poukazuje na to, že bolo povinnosťou doručovateľa nezastihnutého adresáta vhodným spôsobom upovedomiť, kedy príde písomnosť opakovane doručiť s uvedením dňa a hodiny. Doručovateľ síce vyznačil na doručení v bode č. 1, že zásielka sa mala doručovať 27. septembra 2017 a následne 28. septembra 2017 sa malo uskutočniť opakované doručenie, no sťažovateľovi bolo oznámené len uloženie zásielky, kde bol oboznámený s tým, že sa zásielka od 28. septembra 2017 nachádza na pošte a vyzdvihnúť si ju môže v 18-dňovej lehote. Doručovateľ zásielku doručoval sťažovateľovi zrejme raz, keďže sťažovateľ o opätovnom doručení nijako neupovedomil. Sťažovateľ teda bol zo strany doručovateľa oboznámený iba s tým, že si môže zásielku na pošte prevziať v odbernej lehote 18 dní, pričom ale po 6. dňoch bola zásielka vrátená okresnému súdu na jeho vyžiadanie. Sťažovateľ zdôrazňuje, že súd je objektívne zodpovedný za doručovanie a doručenie zásielok určených do vlastných rúk účastníkom konania a je bez právneho významu, či súd doručuje sám alebo prostredníctvom ním zvoleného doručovateľa (napr. pošty). Z toho vyplýva, že v prípade, ak doručovateľ akýmkoľvek spôsobom zlyhá pri doručovaní zásielky, následkom čoho dôjde k neprevzatiu zásielky účastníkom konania z dôvodu na strane doručovateľa, je to situácia, akoby zlyhal a zásielku nedoručil samotný súd, ktorý má zodpovedať za to, aby bola každá jedna zásielka riadne doručovaná účastníkovi konania. Je zrejmé, že okresný súd zaujal veľmi nesprávny a ústavne nekonformný postoj, lebo po tom, ako odovzdal zásielku na doručovanie pošte, považuje

vec z jeho strany za uzavretú spôsobom, že sa ho doručenie zásielky netýka a že z jeho strany došlo k riadnemu splneniu všetkých zákonných povinností, hoci opak je pravdou. Skutočnosť, že došlo k pochybeniu na strane doručujúceho orgánu nie je a za žiadnych okolností ani nemôže byť daná na ťarchu účastníka konania s dôsledkami účinného doručenia zásielky, keďže ide o porušenie zákonnej povinnosti súdu pri doručovaní zásielky. Súd je zodpovednou osobou za riadne doručovanie písomností účastníkovi konania a ak zistí, že pri doručovaní došlo k pochybeniu na strane súdu alebo ním zvoleného doručujúceho orgánu, je jeho povinnosťou pochybenie odstrániť a zabezpečiť, aby zásielka bola adresátovi doručená. Toto však okresný súd z neznámeho dôvodu odmieta a zaujíma pozíciu orgánu, ktorého sa vzniknutá situácia netýka. Týmto postojom okresný súd spôsobil, že doručovaná zásielka nie je dodnes doručená, pričom fikcia doručenia zásielky nemohla z už uvedených dôvodov nastať a rozhodnutie, na podklade ktorého sa vedie výkon rozhodnutia, nie je právoplatné a vykonateľné. Sťažovateľ sa do dňa napísania vyjadrenia (12. februára 2018) nemal možnosť nijako s obsahom jemu doručovanej zásielky oboznámiť.

20. Z vyjadrenia zákonnej sudkyne z 15. januára 2018 vyplýva, že zásielka bola sťažovateľovi adresovaná do vlastných rúk s opakovaným doručením na adresu [REDAKOVANÉ]. Vzhľadom na predmet a výsledok konania bola zvolená dispozičná služba tak, že na doručenke sa uviedla úložná doba zásielky 5 dní. Tento postup sa využíva aj v iných prípadoch konaní týkajúcich sa maloletých detí. Požiadavka súdu na poskytnutie úložnej doby uvedenej na súdnej zásielke podľa doterajších skúseností a využívania tejto služby je poštou považovaná za zvolenú dispozičnú službu. Bolo teda povinnosťou poštového úradu uviesť predmetnú dobu uloženia zásielky aj na oznámení o uložení zásielky adresovanom a doručenom sťažovateľovi. Čo sa týka údajného telefonátu „neznámej osoby z Okresného súdu Bratislava I“ Poštovému úradu v Malackách, treba uviesť, že táto informácia sa nezakladá na pravde. Zákonná sudkyňa nemá vedomosť o tom, že by niekto z pracovníkov okresného súdu konal neprofesionálne a vyvinul iniciatívu na kontrolovanie práce Poštového úradu v Malackách a vyžiadal si telefonicky späť uloženú zásielku. Toto tvrdenie je účelové s cieľom vyvinuť sa z vlastnej nepozornosti. Skutočnosť, či takýto telefonát v inkriminovanej dobe prebehol, je možné si overiť u operátora. Podľa

okresným súdom vyznačeného dátumu vrátenia zásielky späť je zrejmé, že pošta túto úložnú dobu akceptovala. Bolo však chybou poštového úradu, že uvedenú úložnú dobu neoznámil sťažovateľovi. Sťažnosť je neopodstatnená a nedôvodná. Sťažovateľ mal o predmetnom konaní vedomosť, zásielka mu bola odoslaná na adresu, ktorú uvádzal v konaní. Zásielka bola poštovým úradom doručovaná a uložená podľa požiadaviek súdu, avšak za uvedenie nesprávnej úložnej doby na oznámení o uložení zásielky adresátovi nezodpovedá súd. Na strane sťažovateľa ide o účelové konanie v snahe oddialiť účinky rozhodnutia, o čom svedčí ním samým uvádzané tvrdenie, že na poštu sa dostavil v 17. deň lehoty, pričom je potrebné si uvedomiť, že predmetom konania bolo nariadenie návratu maloletého dieťaťa pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní, v ktorom je daná povinnosť súdu vydať rozhodnutie spravidla do 6 týždňov od začatia konania, z čoho je zrejmé, že na priebeh takéhoto súdneho konania je kladená požiadavka osobitnej rýchlosti. Naplnenie uvedenej povinnosti súdu nie je možné za predpokladu, že na prevzatie súdnej zásielky bude mať účastník úložnú dobu 18 dní.

21. Z doplnenia vyjadrenia zákonnej sudkyne sp. zn. 1 SprV 246/2017 z 19. januára 2018 vyplýva, že zásielka bola zo strany pošty vrátená súdu 6. októbra 2017 ako neprevzatá v odbernej lehote a týmto dňom nadobudlo rozhodnutie krajského súdu právoplatnosť, keďže ostatní účastníci prevzali rozhodnutie krajského súdu skôr. Ak sa sťažovateľ správal nesprávnym vyznačením úložnej doby poštou, potom pochybila pošta, proti ktorej si sťažovateľ môže uplatniť svoj nárok podľa príslušných právnych predpisov. Z toho je zrejmé, že v danom prípade je potrebné skúmať postup pošty pri doručovaní zásielky a nejde o prípad pochybenia okresného súdu, postup ktorého je oprávnený skúmať ústavný súd. Treba tiež uviesť, že sťažovateľ ustanovil právnu zástupkyňu aj maloletej, ktorá prevzala rozhodnutie krajského súdu 28. septembra 2017, hoci na doručení je mylne uvedený dátum 28. november 2017. Sťažovateľ ako zákonný zástupca maloletej mal už teda v tom čase možnosť rozhodnutie prevziať a oboznámiť sa s ním, keďže nemožno predpokladať, že právna zástupkyňa maloletej konala priamo s maloletou, ktorá nemá vzhľadom na vek spôsobilosť na právne úkony.

22. Z vyjadrenia súdnej tajomníčky sp. zn. 1 SprV 173/2017 z 9. novembra 2017 vyplýva, že zásielka obsahujúca rozhodnutie krajského súdu č. k. 20 CoP 46/2017-487 bola

sťažovateľovi adresovaná okresným súdom do vlastných rúk s opakovaným doručením na adresu [REDAKOVANÉ]. Vzhľadom na predmet a výsledok konania okresný súd zvolil dispozičnú službu tak, že na doručeníke uviedol úložnú dobu zásielky 5 dní. Tento postup sa využíva aj v iných prípadoch konaní týkajúcich sa maloletých detí a vzhľadom na predmet konania bol použitý aj v tomto prípade. Táto požiadavka okresného súdu je poštovým úradom akceptovaná a považuje sa za zvolenú dispozičnú službu. Bolo povinnosťou dodacieho poštového úradu uviesť predmetnú dobu uloženia zásielky aj na oznámení o uložení zásielky adresovanom a doručenom sťažovateľovi. Ku sťažovateľom uvádzanému údajnému telefonátu „*neznámej osoby z Okresného súdu Bratislava I*“ treba uviesť, že táto informácia sa nezakladá na pravde. Nie je pravdou, že by súdna tajomníčka alebo iný zamestnanec oddelenia majúci oprávnenie so spisom pracovať telefonicky žiadali poštu o vrátenie zásielky späť z dôvodu uplynutia úložnej doby. Tvrdenie pošty je účelové, so snahou vyvinieť sa z vlastnej nepozornosti. Skutočnosť, či takýto telefonát v inkriminovanej dobe prebehol, je možné overiť si u operátora. Podľa okresným súdom vyznačeného dátumu vrátenia zásielky späť okresnému súdu je zrejmé, že pošta túto úložnú dobu akceptovala. Bolo chybou pošty, že uvedenú úložnú dobu neoznámila adresátovi.

23. Z vyjadrenia matky z 10. apríla 2018, doručeného ústavnému súdu 16. apríla 2018, podaného advokátkou JUDr. Danielou Ježovou, LL.M., PhD., advokátska kancelária, Javorinská 13, Bratislava, vyplýva, že podľa jej názoru sťažovateľ spĺňa znaky zneužitia práva, čo nepožíva právnu ochranu. Sťažovateľ zneužíva rodičovské práva k maloletej, ktorú neoprávnene zadržal na území Slovenskej republiky v apríli 2017, bráni jej aj v kontakte s matkou osamote, berie zákon do vlastných rúk, keď svojmocne bráni akémukoľvek styku matky s maloletou. Pritom matka je preferenčným rodičom maloletej, s ktorou táto strávila celý svoj život. Takéto správanie sťažovateľa narúša práva maloletej, najmä právo na rodinný život s matkou. V ďalšom matka podrobne uvádza celý doterajší skutkový a právny stav veci a vymenúva všetky dosiaľ vo veci vydané súdne rozhodnutia. Osobitne zdôrazňuje, že po tom, ako krajský súd potvrdil uznesenie okresného súdu o návrate maloletej (o čom sťažovateľ údajne nemá dosiaľ vedomosť), sťažovateľ vykonal viaceré závažné kroky zhrnuté v siedmich bodoch. Tieto sa týkajú školskej dochádzky maloletej. Konečným cieľom sťažovateľa je zmariť návrat maloletej do Ekvádoru tak, aby

táto zostala na území Slovenskej republiky bez samostatného kontaktu s matkou aj napriek existujúcim súdnym rozhodnutiam. Súdne rozhodnutia a ich obsah nebudú zmenené ani v prípade plného úspechu sťažovateľa v konaní vedenom ústavným súdom, keďže sťažovateľ zmenu týchto rozhodnutí nepožaduje. Jeho cieľ je zrejmy a nie je legitímny. Povolenie odkladu vykonateľnosti súdnych rozhodnutí poskytlo ochranu takémuto zneužitiu práva. Zo správania sťažovateľa je zrejme, že sa súdnemu rozhodnutiu dobrovoľne nikdy nepodrobí. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a správanie sťažovateľa spĺňajúce znaky zneužitia práva, na skutočnosť, že ani v prípade jeho úspechu v konaní vedenom ústavným súdom nedôjde k zmene alebo zrušeniu rozhodnutia o návrate a vzhľadom na ochranu rodinného života maloletej je potrebné dočasné opatrenie, ktorým bola odložená vykonateľnosť rozhodnutia o návrate maloletej do Ekvádoru, zrušiť. Matka vytyka, že jej neboli doručené žiadne prílohy, ktoré sťažovateľ predložil spolu so sťažnosťou a jej doplneniami, ale ani videá založené do spisu ústavného súdu. Žiada týmto o ich doručenie. Výrok o odklade vykonateľnosti trpí vadou spočívajúcou v tom, že neobsahuje časový faktor, teda údaj, dokedy má byť vykonateľnosť odložená, hoci aj samotný sťažovateľ požadoval limitovať tento výrok do rozhodnutia ústavného súdu vo veci samej. K tvrdeniu sťažovateľa o porušení jeho práv treba najprv uviesť, že obsahom žiadneho základného práva sťažovateľa nie je právo na doručenie zásielky s 18-dňovou úložnou lehotou, ako sa domnieva sťažovateľ. V spise okresného súdu sa nachádza originál obálky, ktorým sa doručovalo uznesenie krajského súdu v konaní o návrat sťažovateľovi, pričom z obálky jednoznačne vyplýva úložná lehota určená súdom na vyzdvihnutie zásielky v trvaní 5 dní. Táto lehota je vyznačená na obálke zelenou fixkou (ako to tvrdí aj sám sťažovateľ). Zároveň z obálky vyplýva, že sťažovateľovi bola doručovaná 27. septembra 2017 a opakovane 28. septembra 2017. Odosielateľovi bola odoslaná späť 4. októbra 2017 z dôvodu, že nebola prevzatá v odbernej lehote. Odosielateľovi (okresnému súdu) sa zásielka vrátila 6. októbra 2017. Na doručení, ktorá je verejnou listinou, je uvedená 5-dňová odberná lehota. K námietke sťažovateľa o údajnom nedoručení uznesenia krajského súdu, v dôsledku čoho sa podľa neho nestalo vykonateľným, treba poukázať na § 105, § 106, § 107 a § 111 CSP. Vyplýva z nich, že uznesenie krajského súdu bolo sťažovateľovi riadne a v súlade so zákonom doručené, a preto nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť 6. októbra 2017 (teda dňom vrátenia zásielky okresnému súdu). Zásielka bola pritom doručovaná na adresu

██████████, ktorú označil sťažovateľ (§ 106 ods. 1 CSP). Sťažovateľ navyše všetky informácie o výsledku konania mal aj od matky, ktorá zásielku prevzala a so sťažovateľom o veci diskutovala. Informáciu dostal aj od príslušníkov Policajného zboru 30. septembra 2017 pri riešení odobratia maloletej sťažovateľom cez okno detskej izby. V neposlednom rade sťažovateľ v konaní o návrat udelil v mene maloletej plnú moc Advokátskej kancelárii Laliková s. r. o. Tejto advokátskej kancelárii bolo uznesenie krajského súdu doručené 28. novembra 2017, pričom bola povinná vo veci komunikovať so sťažovateľom. Dôležitým faktom je, že uznesenie krajského súdu v konaní o návrat bolo konečným rozhodnutím, čo znamená, že sťažovateľovi nezačali plynúť žiadne lehoty na podanie opravných prostriedkov, ktoré by mohol zmeškať a utrpieť tak ujmu na právach. Proti uzneseniu odvolacieho súdu v návratovom konaní nie je prípustný žiadny opravný prostriedok vrátane dovolania a dovolania generálneho prokurátora Slovenskej republiky (§ 76 a § 79 ods. 2 CMP). Napokon matka namieta, že sťažovateľ v podanej sťažnosti vlastne ani neuviedol, proti ktorému zásahu a ktorému súdu sťažnosť smeruje a akým konaním mal údajný porušovateľ zasiahnuť do základných práv sťažovateľa. Matka sa môže iba domnievať, že za zásah do svojich práv pokladá sťažovateľ prebiehajúce vykonávacie konanie. Navyše v petite sťažnosti sa ani nežiada, aby okresný súd doručil zásielku s uznesením krajského súdu ešte raz.

24. Z vyjadrenia predsedníčky okresného súdu sp. zn. 1 SprV 182/2018 z 13. apríla 2018, doručeného ústavnému súdu 23. apríla 2018 (v reakcii na výzvu ústavného súdu vyjadriť sa vo veci samej po doručení uznesenia č. k. II. ÚS 148/2018-44 z 8. marca 2018), vyplýva, že s poukazom na jej predchádzajúce vyjadrenie z 20. januára 2018 so sťažnosťou a jej doplneniami oboznámila zákonnú sudkyňu, keďže jej ako predsedníčke okresného súdu v postavení orgánu riadenia a správy súdu neprináleží posudzovať zákonnosť zvoleného procesného postupu v danej veci. Zákonná sudkyňa vo vyjadrení z 11. apríla 2018 uviedla, že sa pridržiava doterajšieho vyjadrenia z 15. januára 2018 v znení jeho doplnenia s tým, že viac k veci neuvádza. Čo sa týka žiadosti o zapožičanie spisu sp. zn. 3 P 91/2017, oznamuje, že tento sa od 26. marca 2018 nachádza na najvyššom súde, lebo bol pripojený k spisu okresného súdu sp. zn. 3 P 188/2017, v ktorom sťažovateľ podal dovolanie proti neodkladnému (vhodnému) opatreniu.

25. Z pripojeného vyjadrenia zákonnej sudkyne z 11. apríla 2018 vyplýva, že sa pridriava doterajšieho písomného vyjadrenia z 15. januára 2018 v znení jeho doplnenia a viac k veci neuvádza.

26. Z ďalšieho podania právnej zástupkyne matky zo 16. mája 2018, doručeného ústavnému súdu 21. mája 2018, vyplýva, že matka opakuje svoj návrh na zrušenie dočasného opatrenia č. k. II. ÚS 148/2018-44 z 8. marca 2018, ktorým bola odložená vykonateľnosť uznesenia okresného súdu v spojení s uznesením krajského súdu, keďže o návrhu nebolo rozhodnuté. Oznamuje tiež, že uznesením okresného súdu sp. zn. 7 Em 3/2017 z 3. mája 2018 bol výkon uznesenia okresného súdu č. k. 3 P 91/2017-276 z 29. júna 2017 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 20 CoP 46/2017-487 z 18. septembra 2017 odložený do času zániku alebo zrušenia dočasného opatrenia ústavného súdu.

27. Z repliky právneho zástupcu sťažovateľa z 21. mája 2018, doručenej ústavnému súdu elektronicky toho istého dňa, ktorou reaguje na vyjadrenie matky, vyplýva, že sa vyjadruje predovšetkým ku kritickým tvrdeniam matky vo vzťahu k jeho počínaniu, pričom pravdivosť tvrdení matky popiera. Okresný súd nikdy neurčil 5-dňovú odbernú lehotu na zásielke, ktorou sa doručovalo uznesenie krajského súdu sťažovateľovi, a túto zrejme vyznačil až dodatočne, a to po tom, čo mu bola zásielka vrátená. Okresný súd teda nevyužil dispozičnú službu pošty. Odhliadnuc od uvedeného, ak dôjde pri doručovaní zásielky určenej do vlastných rúk k pochybeniu na strane súdu alebo doručovateľa povereného súdom, nemôže byť takéto pochybenie vykladané na ťarchu účastníka konania. Okresný súd si nesplnil svoju základnú povinnosť a s poukazom na pochybenie na strane povereného doručovateľa sa snaží vyviniť a ospravedlniť zlyhanie pri doručovaní zásielky sťažovateľovi. Okresný súd uzatvoril s poštou ako doručovateľom zmluvu, ktorou ho poveril doručením zásielky sťažovateľovi. Ide o zmluvný vzťah, ktorý sa sťažovateľa nijako nedotýka a nie je jeho účastníkom. Doručovateľ pochybil pri doručovaní takým spôsobom, že celý proces doručovania zásielky sťažovateľovi zmaril. Došlo teda k porušeniu zmluvných podmienok vo vzťahu medzi okresným súdom a doručovateľom, čo je mimo dispozícií a dosahu vôle sťažovateľa. Z porušenia zmluvných dojednaní medzi okresným

súdom a doručovateľom môžu vzniknúť následky výlučne len účastníkom zmluvného vzťahu. Už prvé vyjadrenie pošty ako doručovateľa k reklamácií sťažovateľa jasne zadefinovalo porušenie zmluvy. Pošta pochybenie pri vrátení zásielky uznala, v dôsledku čoho nedošlo k splneniu povinnosti okresného súdu doručiť uznesenie krajského súdu sťažovateľovi ako účastníkovi konania. Vyznačenie úložnej doby na obálke bolo neznámou osobou dodatočne dopísané, a to po vrátení zásielky z pošty. Po dôkladnom obhliadnutí obálky je celkom zrejmé, že tam nie je zelenou fixkou vyznačená úložná doba tak, ako to uvádza okresný súd, ale ide len o dodatočné dopísanie krátkeho textu neznámou osobou. Sťažovateľ považuje za podstatné v tejto súvislosti, že z doručeníek adresovaných právnej zástupkyni matky, právnej zástupkyni maloletej a Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky (ďalej len „kolízny opatrovník“) úložná doba 5 dní nevyplýva, pretože takýto text je uvedený výlučne na zásielke adresovanej sťažovateľovi. Sťažovateľ nebol zo strany Advokátskej kancelárie Laliková s. r. o. oboznámený s uznesením krajského súdu. Je tiež podstatné, že matka 10. októbra 2017 odvolala splnomocnenie na zastupovanie maloletej, udelené sťažovateľom 30. augusta 2017. Z uvedeného je zrejmé, že okresný súd vôbec nemal odvolacie uznesenie doručovať Advokátskej kancelárii Laliková s. r. o. Sťažovateľ napokon popiera tvrdenie, podľa ktorého si mal zvoliť adresu na doručovanie [REDAKOVANÉ], pretože nikdy okresnému súdu neoznámil požiadavku, aby sa mu zásielky doručovali práve na túto adresu. Zavádzajúce je aj tvrdenie, podľa ktorého došlo k dvom pokusom o doručenie uznesenia krajského súdu, a to 27. septembra 2017 a 28. septembra 2017, v skutočnosti sa tak stalo iba raz.

28. Ústavný súd doručil sťažnosť spolu s doplňujúcimi podaniami, uznesenie č. k. II. ÚS 148/2018-44 z 8. marca 2018, ako aj vyjadrenia okresného súdu a matky aj kolíznemu opatrovníkovi ako procesnému zástupcovi maloletej s tým, aby sa aj on mohol vyjadriť vo veci samej, keďže rozhodnutím ústavného súdu by maloletá mohla byť dotknutá na svojich právach. Kolízny opatrovník toto právo nevyužil a nijaké vyjadrenie nezaslal.

II.

29. Z uznesenia okresného súdu č. k. 3 P 91/2017-276 z 29. júna 2017 vyplýva, že ním bol nariadený návrat maloletej do Ekvádoru ako krajiny jej obvyklého pobytu, pričom

sťažovateľovi sa nariadilo maloletú navrátiť na územie Ekvádoru do 15 dní od právoplatnosti uznesenia. Ak by sťažovateľ maloletú na územie Ekvádoru nenavrátil, je matka oprávnená po uplynutí stanovenej lehoty maloletú prevziať pre účely jej navrátenia na územie Ekvádoru.

30. Z oznámenia o uložení zásielky Slovenskej pošty, a. s., z 28. septembra 2017 adresovaného sťažovateľovi vyplýva, že sa mu oznamuje uloženie zásielky od odosielateľa „Okr. súd“ podacie číslo UC196792195SK z pošty „BA 17“ s tým, že ide o úradnú zásielku do vlastných rúk. Dôvodom nedoručenia zásielky je, že adresát nebol zastihnutý. Zásielku si môže adresát prevziať od 28. septembra 2017. Podľa upozornenia odberná lehota na vyzdvihnutie zásielky je 18 kalendárnych dní.

31. Zo sťažností „na postup súdu v právnej veci vedenej na Okresnom súde Bratislava I, sp. zn.: 3 P 91/2017“ zo 16. októbra 2017 a 7. novembra 2017 (ktoré sú takmer identické) vyplýva, že sťažovateľ zásielku č. UC196792195SK nemohol prevziať, keďže v 17. deň odbernej lehoty už bola vrátená okresnému súdu. Sťažovateľ preto žiada o zjednanie nápravy pri doručovaní zásielky s tým, aby sa zabezpečilo jej riadne doručenie.

32. Z prípisu Slovenskej pošty, a. s., sp. zn. 86/1030/GR-PRAV z 9. novembra 2017 vyplýva, že okresný súd ako odosielateľ poštovej zásielky podanej na Pošte Bratislava 17 pod č. UC196792195SK adresovanej sťažovateľovi využil dispozičnú službu „Uložiť 18 dní“, čo znamená, že v prípade neúspešného pokusu o doručenie zásielky adresátovi táto bude uložená na pošte 18 dní (tzv. odberná lehota), pričom oznámenie o uložení zásielky na pošte je adresátovi oznámené zo strany pošty a tento si ju môže kedykoľvek počas plynutia odbernej lehoty prísť prevziať. V danom prípade po neúspešnom pokuse o doručenie zásielky bolo sťažovateľovi uloženie zásielky oznámené 28. septembra 2017, avšak 4. októbra 2017 bola zásielka omylom vrátená okresnému súdu s poznámkou, že adresát zásielku v odbernej lehote neprevzal. Na základe vyjadrenia zamestnancov Pošty Malacky 1 bolo zistené, že tam zatelefonovala osoba, ktorá sa predstavila ako zamestnanec okresného súdu, teda zamestnanec odosielateľa, a táto osoba požadovala zmeniť 18-dňovú odbernú lehotu na 5-dňovú odbernú lehotu. V zmysle platných poštových podmienok však takýto postup nie je možný, no i napriek tomu zamestnanci Pošty Malacky 1 takejto telefonickej

požiadavke vyhovelí a v rozpore s platnými Poštovými podmienkami vrátili zásielku späť okresnému súdu, čím došlo zo strany príslušných zamestnancov Pošty Malacky 1 k porušeniu ich pracovných povinností.

33. Z prípisu predsedníčky okresného súdu sp. zn. 1 SprV 173/2017 zo 6. novembra 2017 adresovaného sťažovateľovi a označeného ako „*Upovedomenie o spôsobe vybavenia sťažnosti*“ vyplýva, že s poukazom na zákonné oprávnenia predsedu súdu nie je tento oprávnený akokoľvek zasahovať do konkrétneho procesného postupu a rozhodovacej činnosti súdu v individuálnej právnej veci. Bolo preto potrebné sťažnosť podanú sťažovateľom vyhodnotiť ako neprípustnú.

34. Z podania právneho zástupcu sťažovateľa z 10. novembra 2017, doručeného okresnému súdu 13. novembra 2017, vyplýva, že žiada zastaviť výkon rozhodnutia v právnej veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 7 Em 3/2017, a to v zmysle § 390 písm. a) CMP.

III.

35. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, zakázať pokračovanie v porušovaní základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom,

alebo ak je to možné, prikázať, aby ten, kto porušil práva alebo slobody podľa odseku 1, obnovil stav pred porušením.

36. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 46 ods. 4 ústavy podmienky a podrobnosti o súdnej a inej právnej ochrane ustanoví zákon.

Podľa čl. 51 ods. 1 ústavy domáhať sa práv uvedených v čl. 35, 36, 37 ods. 4, čl. 38 až 42 a čl. 44 až 46 tejto ústavy sa možno len v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

37. Podľa § 106 ods. 1 CSP ak nejde o doručovanie do elektronickej schránky podľa osobitného predpisu, o doručovanie v osobitných prípadoch podľa § 107 ods. 2 a adresát neuviedol inú adresu na doručovanie, doručuje súd písomnosti *a)* fyzickej osobe na adresu evidovanú v registri obyvateľov Slovenskej republiky alebo adresu miesta pobytu cudzinca na území Slovenskej republiky podľa druhu pobytu cudzinca, *b)* právnickej osobe na adresu sídla zapísaného v obchodnom registri alebo inom verejnom registri.

Podľa § 107 ods. 1 CSP doručujúcim orgánom je *a)* poštový podnik, *b)* súdny doručovateľ.

Podľa § 111 ods. 3 CSP ak nemožno doručiť písomnosť na adresu podľa § 106, písomnosť sa považuje dňom vrátenia nedoručenej zásielky súdu za doručenú, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvie.

38. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva na oprávnení každého domáhať sa ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle, nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy

vykonávajú (čl. 46 ods. 4 v spojení s čl. 51 ústavy). Reálne uplatnenie základného práva na súdnu ochranu teda predpokladá, že účastníkovi súdneho konania sa táto ochrana v zákonom predpokladanej kvalite poskytne (mutatis mutandis IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 214/04, II. ÚS 250/2011).

39. Jadrom sťažnosti je námietka, že hoci sťažovateľovi dosiaľ nebolo doručené odvolacie uznesenie krajského súdu, považuje okresný súd vec za právoplatne ukončenú. Porušenie označených práv vidí sťažovateľ práve v nedoručení odvolacieho uznesenia krajského súdu, ako aj v tom, že okresný súd s vecou nakladá ako s právoplatne skončenou.

40. Okresný súd zastáva názor, že došlo k riadnemu doručeniu uznesenia krajského súdu, a to v dôsledku toho, že sťažovateľ v 5-dňovej odbernej lehote zásielku neprevzal, a preto dňom vrátenia neprevzatej zásielky okresnému súdu sa doručované uznesenie krajského súdu stalo právoplatným.

41. Matka je rovnakého názoru ako okresný súd. Navyše zdôrazňuje, že kroky sťažovateľa treba považovať za zneužitie práva nepožívajúce právnu ochranu.

42. Kolízny opatrovník sa vo veci nevyjadril.

43. Z pohľadu ústavného súdu sa javí ako potrebné najprv konštatovať, že hoci predmetom konania v zmysle jasného obsahu podanej sťažnosti a jej petitu je otázka, či došlo alebo nedošlo k doručeniu odvolacieho uznesenia krajského súdu, resp. či návratové konanie vedené okresným súdom pod sp. zn. 3 P 91/2017 bolo alebo nebolo právoplatne skončené, tak sťažovateľ, ako aj matka vo svojich rozsiahlych podaniach sa podrobne zaoberajú skutkovými okolnosťami, ktoré sa týkajú jednak dôvodnosti požiadavky matky na nariadenie návratu maloletej do Ekvádoru, ale tiež správania sa týchto účastníkov a ich vzájomných kontroverzií, hoci tieto okolnosti z hľadiska predmetu konania vedeného ústavným súdom sú irelevantné. Ústavný súd sa preto uvedenými irelevantnými prednesmi (ktoré v podrobnostiach ani do tohto nálezu neprevzal) nebude v ďalšom zaoberať a sústreďí sa výlučne na skutkové a právne okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre posúdenie predmetu konania. Z rovnakého dôvodu nebolo ani potrebné doručiť matke dôkazy, ktoré sťažovateľ predložil ústavnému súdu ako prílohy viacerých svojich podaní a doručenia ktorých sa

matka domáha. Ústavný súd sa týmito dôkazmi vôbec nezaoberal a pri svojom rozhodovaní na ne neprihliadal.

44. Medzi účastníkmi konania je nesporné, že k skutočnému (fyzickému) doručeniu odvolacieho uznesenia krajského súdu sťažovateľovi nedošlo. Rovnako žiaden z účastníkov nespochybnil obsah oznámenia o uložení zásielky Slovenskej pošty, a. s., z 28. septembra 2017 adresovaného sťažovateľovi od okresného súdu s podacím číslom UC196792195SK z pošty „BA 17“, podľa ktorého si sťažovateľ úradnú zásielku do vlastných rúk môže prevziať od 28. septembra 2017, pričom odberná lehota na vyzdvihnutie zásielky je 18 kalendárnych dní. Napokon, nesporné je aj to, že v rozpore s textom oznámenia o uložení zásielky pošta 4. októbra 2017 (pred uplynutím lehoty 18 kalendárnych dní, teda pred 16. októbrom 2017) zásielku zaslala späť okresnému súdu, ktorý ju prevzal 6. októbra 2017.

45. Naproti tomu je medzi účastníkmi konania sporný dôvod, pre ktorý bola zásielka vrátená okresnému súdu pred uplynutím 18-dňovej lehoty uvedenej v oznámení o uložení zásielky doručenom sťažovateľovi. Sťažovateľ s odvolaním sa na zistenia pošty tvrdí, že okresný súd odbernú lehotu v skutočnosti nestanovil, v dôsledku čoho platila 18-dňová štandardná lehota vyplývajúca z poštového poriadku, ktorú poštový doručovateľ aj uviedol v oznámení. Až na základe telefonickej požiadavky z okresného súdu, podľa ktorej správne malo ísť o 5-dňovú odbernú lehotu, bola zásielka predčasne, po uplynutí 5-dňovej odbernej lehoty, avšak ešte pred uplynutím 18-dňovej odbernej lehoty, vrátená okresnému súdu. V rozpore s tým okresný súd a matka tvrdia, že na doručenke bola vyznačená zelenou fixkou 5-dňová odberná lehota, a preto pochybil poštový doručovateľ, ak v oznámení o uložení zásielky uviedol lehotu 18 dní. Sťažovateľ je presvedčený, že odberná lehota 5 dní bola na doručenke vyznačená až dodatočne po vrátení zásielky okresnému súdu, čoho dôkazom má byť, že na doručenkách ďalších zásielok, ktorými sa to isté odvolacie uznesenie krajského súdu doručovalo ďalším účastníkom konania, resp. ich právnym zástupcom, nie je 5-dňová lehota vyznačená. Ďalej je sporné, či sťažovateľ oznámil adresu na doručovanie (a v závislosti na tom otázka, či mu bolo uznesenie krajského súdu doručované na správnu adresu), ale tiež, či došlo k jednému alebo dvom pokusom poštového doručovateľa zásielku obsahujúcu uznesenie krajského súdu doručiť sťažovateľovi.

46. Na odstránenie skutkových rozporov v tvrdeniach účastníkov, ktoré sú už označené v tomto náleze, by bolo potrebné vykonať ďalšie, pomerne rozsiahle dokazovanie, napríklad zisťovaním, či došlo k telefonickému hovoru medzi okresným súdom a poštovým úradom, ako to tvrdí sťažovateľ.

47. Ústavný súd je toho názoru, že na rozhodnutie vo veci postačujú už dosiaľ zistené nesporné skutkové okolnosti, a preto ďalšie dokazovanie pre účely odstránenia existujúcich skutkových rozporov nie je potrebné vykonávať.

48. Za rozhodujúcu skutkovú okolnosť považuje ústavný súd tú nespornú skutočnosť, že sťažovateľ bol poštovým doručovateľom informovaný v tom zmysle, že si zásielku (ktorú mu pre neprítomnosť nebolo možné osobne doručiť) môže prevziať v odbernej lehote 18 dní. Napriek tomu v skutočnosti ešte pred uplynutím tejto odbernej lehoty, a to 4. októbra 2017, bola zásielka zaslaná späť okresnému súdu, v dôsledku čoho nebola a nemohla byť sťažovateľovi 17. dňa odbernej lehoty, kedy si ju prišiel osobne prevziať, doručená. Je teda nepochybné, že sťažovateľ bol zo strany pošty uvedený do omylu v súvislosti s dĺžkou odbernej lehoty, ktorú mal k dispozícii na prevzatie zásielky.

49. Podľa názoru ústavného súdu všeobecný súd, ktorý ako orgán verejnej moci má povinnosť doručiť účastníkovi konania rozhodnutie vo veci samej do vlastných rúk, nemôže sa zodpovednosti za splnenie tejto povinnosti zbaviť z dôvodu, že doručením zásielky poveril poštový podnik, ktorý pri realizácii doručenia do vlastných rúk pochybil, v dôsledku čoho k fyzickému doručeniu zásielky nedošlo. Inými slovami, nesprávny postup poštového podniku pri realizácii doručenia zásielky do vlastných rúk nemôže ísť na ťarchu účastníka konania a nemôže zakladať zákonnú fikciu doručenia rozhodnutia vo veci samej do vlastných rúk.

50. Vzhľadom na tento právny názor sa javí ako irelevantné, či uvedenie sťažovateľa do omylu zaviniť poštový podnik (ako to tvrdí okresný súd) alebo okresný súd (ako to tvrdí sťažovateľ a pošta). Rovnako je nepodstatné, či zásielka bola správne adresovaná a či došlo k jednému alebo dvom pokusom poštového doručovateľa zásielku sťažovateľovi doručiť pred jej uložením na pošte.

51. Vychádzajúc z dosiaľ uvedených argumentov, bolo potrebné dospieť k záveru, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 P 91/2017, ktorý doteraz nedoručil sťažovateľovi odvolacie uznesenie krajského súdu a napriek tomu nakladá s vecou ako s právoplatne ukončenou, došlo k porušeniu práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu).

52. V ďalšom bude povinnosťou okresného súdu riadiť sa vysloveným právnym názorom ústavného súdu a odvolacie uznesenie krajského súdu sťažovateľovi zákonným spôsobom doručiť tak, aby návratové konanie mohlo byť právoplatne ukončené.

53. Vzhľadom na tento záver už nebolo potrebné, aby sa ústavný súd osobitne zaoberal namietaným porušením čl. 2 ods. 2, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy.

54. V reakcii na tvrdenie matky, podľa ktorého postup sťažovateľa je zneužitím práva, treba uviesť, že účastník konania domáhajúci sa svojho práva na riadne doručenie odvolacieho rozhodnutia vo veci samej sa zneužívania práva nedopúšťa, pretože sa iba snaží dosiahnuť, aby sa vo vzťahu voči nemu postupovalo v súlade so zákonom. Nie je úlohou ústavného súdu v tomto konaní zaujímať stanovisko k otázke, či proti právoplatnému odvolaciemu rozhodnutiu krajského súdu v návratovom konaní existuje alebo neexistuje opravný prostriedok, ktorý by sťažovateľ následne po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia v návratovom konaní mohol prípadne v príslušnej zákonnej lehote použiť. Hoci právo na doručenie zásielky s 18-dňovou odbernou lehotou nie je výslovnou súčasťou žiadneho základného práva sťažovateľa (ako na to matka správne poukazuje), vzhľadom na čl. 46 ods. 4 v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy treba prihliadať aj na zákonnú úpravu podmienok a podrobností o súdnej ochrane, čo znamená, že v konečnom dôsledku treba za súčasť základného práva na súdnu ochranu považovať aj zákonnú úpravu doručovania súdnych rozhodnutí.

55. Nebolo možné vyhovieť návrhu matky na zrušenie dočasného opatrenia ústavného súdu vysloveného v bode 2 výroku uznesenia č. k. II. ÚS 148/2018-44 z 8. marca 2018 (bod 2 výroku nálezu).

Doručením tohto nálezu dočasné opatrenie zanikne *ex lege* (§ 52 ods. 3 zákona o ústavnom súde), a preto neprichádza do úvahy zrušovať ho rozhodnutím ústavného súdu.

V danej súvislosti (vzhľadom na námietky matky) je potrebné zdôrazniť, že z bodu 2 výroku uznesenia ústavného súdu č. k. II. ÚS 148/2018-44 z 8. marca 2018 je zrejmé, že dočasné opatrenie odkladom vykonateľnosti uznesení vydaných v návratovom konaní bolo vydané na dobu neurčitú, pričom z odôvodnenia uznesenia je nepochybné aj to, že dočasné opatrenie zanikne najneskoršie právoplatnosťou rozhodnutia ústavného súdu vo veci samej.

56. Sťažovateľ požadoval náhradu trov právneho zastúpenia advokátom v nešpecifikovanej výške.

Trovy právneho zastúpenia pozostávajú z dvoch úkonov právnych služieb v roku 2017 (prevzatie a príprava zastupovania, spísanie sťažnosti) v sume po 147,33 €, ako aj z dvoch úkonov právnych služieb v roku 2018 (vyjadrenia z 12. februára 2018 a z 21. mája 2018) v sume po 153,50 €. Patrí k nim tiež režijný paušál v sume dvakrát po 8,84 € a dvakrát po 9,21 €. Úhrnom predstavujú trovy právneho zastúpenia sumu 637,76 € (bod 3 výroku nálezu).

Za vyjadrenia zo 16. januára a z 19. januára 2018 nebolo možné náhradu trov priznať, keďže trovy týchto vyjadrení ústavný súd nepovažoval za účelne vynaložené.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to vyplýva z výrokovej časti tohto rozhodnutia.

57. Vzhľadom na čl. 133 časť vety pred bodkočiarkou ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. júna 2018